

*Taanilan liikealueen asemakaavan laajennus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma*

Sisällys

MIKÄ ON OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)?	2
MITÄ ALUEELLE SUUNNITELLAAN JA MITKÄ OVAT ASEMAKAAVAN TAVOITTEET?	2
MITKÄ OVAT KAAVOITUKSEN LÄHTÖKOHDAT?	2
YLEISTÄ	2
VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET	3
POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVA	4
YLEISKAAVA	6
ASEMAKAAVA	8
SUUNNITELMAT JA SELVITYKSET	9
LAADITTAVAT SOPIMUKSET	9
MITEN KAAVAN VAIKUTUKSIA SELVITETÄÄN JA ARVIOIDAAN?	9
MITEN KAAVOITUSPROSESSIIN VOI OSALLISTUA?	10
KETKÄ OVAT OSALLISIA KAAVOITUSPROSESSISSA?	11
MITEN KAAVOITUSPROSESSI ETENEE?	12
KAAVAN VIREILLETULO JA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA	12
KAVALUONNOS	12
KAVAEHDOTUS	12
KAAVAN HYVÄKSYMINEN	12
KAAVAN VOIMAANTULO	12
YHTEYSTIEDOT	12

Mikä on Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)?

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (AKL § 63) tarkoituksena on kertoa, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa. Suunnitelmassa kerrotaan myös asemakaavan lähtökohdista, tavoitteista sekä suunnittelun aikataulusta. Kaavahankkeen tullessa vireille OAS asetetaan nähtäville, jotta kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointimenetelmistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS:n nähtävillä olosta ilmoitetaan kaupungin ilmoituslehdessä ja virallisella ilmoitustaululla. Maanomistajille ja kaava-alueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajille OAS lähetetään kirjeitse. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarkistaa suunnittelutyön aikana.

Mitä alueelle suunnitellaan ja mitkä ovat asemakaavan tavoitteet?

Ylivieskan kaupungin aloitteesta ryhdytään alueidenkäyttölain mukaisiin toimenpiteisiin asemakaavan laatimiseksi ja muuttamiseksi Männistön 8. kaupunginosassa. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Taanilan liikealueen laajentuminen.

Suunnittelualue sijaitsee avoimella ja keskeisellä paikalla valtatie 27:n pohjoispuolella, joten kaupallisen toiminnan kannalta sijainti on erinomainen. Alueen liikennöinti on ajatuksena toteuttaa Kalajoentieltä uuden rakennettavan risteyskesän sekä Ouluntieltä suunnittelualueen itäpuolelle rakentuneen Taanilanväylän kautta.

Mitkä ovat kaavoituksen lähtökohdat?

Yleistä

Suunnittelualue sijoittuu vuonna 2021 hyväksytylle osayleiskaava-alueelle. Suunnittelualue on enimmäkseen asemakaavatonta aluetta, jonka itäosaan on hyväksytty asemakaava vuonna 2024 (kvalt 9.9.2024 § 45). Kaavoitetuille alueille on osoitettu katu- ja puistoaluetta.

Suunnittelualue tukeutuu olemassa olevaan asemakaavaan ja kunnallistekniseen rakenteeseen. Alueen itäpuolelle on rakentunut Vesikolmio Oy:n siirtoviemäri. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Herrfors Oy:n 110 kV voimajohdot. Alueen poikki kulkevan Vältanhut -nimisen yksityistien yhteydessä sijaitsee lisäksi Ylivieskan vesiosuuskunnan runkovesijohto.

Kaavoitettava alue on suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti 14.12.2017 valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, jotka tulivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa
- auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys
- toimia kaavoituksen ennakoin ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakunta periaatteella (AKL 27 §) vuodesta 2009 alkaen. Kolmannen vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman, on Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava kokonaan päivittynyt. Syksyllä 2021 aloitetun Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen valmistui vuonna 2025 ja maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 27.5.2025 (§ 5). Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja EMMI-hanke, maa- ja merituulivoima, vetytalous, aurinkovoima, sähkönsiirto)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke, Natura 2000-verkoston kohdistuvien riskien tunnistaminen)
- Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyö ja maakunnallinen aluerakennetyö)
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (valtakunnallinen, maakunnallinen ja seudullinen liikennejärjestelmätyö, liikennepuolen suunnitelmat ja selvitykset, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla EMMI-hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa -teeman kärkihanke)

ennittelualueen kohdalle on osoitettu km-1-merkinnällä merkitykseltään seudullisen tilaa vaativan erikoiskaupan suuryksikön sijoittumiskohde. Taanilaan sijoitettavan suuryksikön enimmäismitoitukseksi on maakuntakaavassa osoitettu 25 000 k-m².

Yhdistelmäkartassa ei ole huomioitu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa, josta on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kartalle lisätty nuoli osoittaa suunnittelualueen sijaintia.

Yleiskaava

Asemakaavoitettavalle alueelle on hyväksytty keskustan osayleiskaavan muutos Taanilan alueella (kval 15.3.2021 § 4). Suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat pääkäyttötarkoitukset:

- Palvelujen, hallinnon, kaupan ja asumisen alue (P/TP/A)
Alue varataan pääasiassa hallinnolle, yksityisille palveluille, toimistoille ja työpaikoille sekä asumiselle.
- Palvelujen, hallinnon ja kaupan alue (P/TP)
Alue varataan pääasiassa hallinnolle, yksityisille palveluille, toimistoille ja työpaikoille.
- Pientalovaltainen asuntoalue (AP)
Alue varataan pääasiassa asuintaloille. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja.
- Lähivirkistysalue (VL)
Alue varataan päivittäiseen ulkoiluun, virkistykseen, leikkiin ja luonnon kokemiseen. Alueella on sallittua alueen luonteeseen sopiva, virkistystoimintoja palveleva vähäinen rakentaminen.
- Suojaviheralue (EV)
Alueelle saa sijoittaa meluvalleja, meluaitoja ja muita rakenteita ja istutuksia, jotka suojaavat viereisiä alueita liikenteen tai muun toiminnan aiheuttamilta haitoilta.

Suunnittelualuetta rajaa idässä lähivirkistysalue (VL) ja etelässä Kalajoentie (vt/kt), jonka yhteyteen on osin osoitettu meluntorjuntatarve (me). Suunnittelualueelle on osoitettu myös teoreettinen 55 db:n melualue (me). Merkintä ei huomioi maaston- tai pinnanmuotoja. Ohjeellinen kevyen liikenteen reitti on osoitettu lähivirkistysalueelle (VL) palvelujen, hallinnon, kaupan (P/TP) ja -asumisen alueen (P/TP/A) pohjois- ja itäpuolelle.

Taanilan osayleiskaavan yleismääräykset ovat:

Hulevedet

Alueen hulevesien suunnittelussa tulee edistää tulvavesien hallintaa ja käsittelyä, tulvien ohjaamista tulvitettaville alueille sekä hulevesien imeyttämistä maaperään. Tulvitettavat alueet tulee suunnitella osaksi viheraluejärjestelmää ja virkistysalueita. Kiinteistökohtaiset määräykset annetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Happamat sulfaattimaat

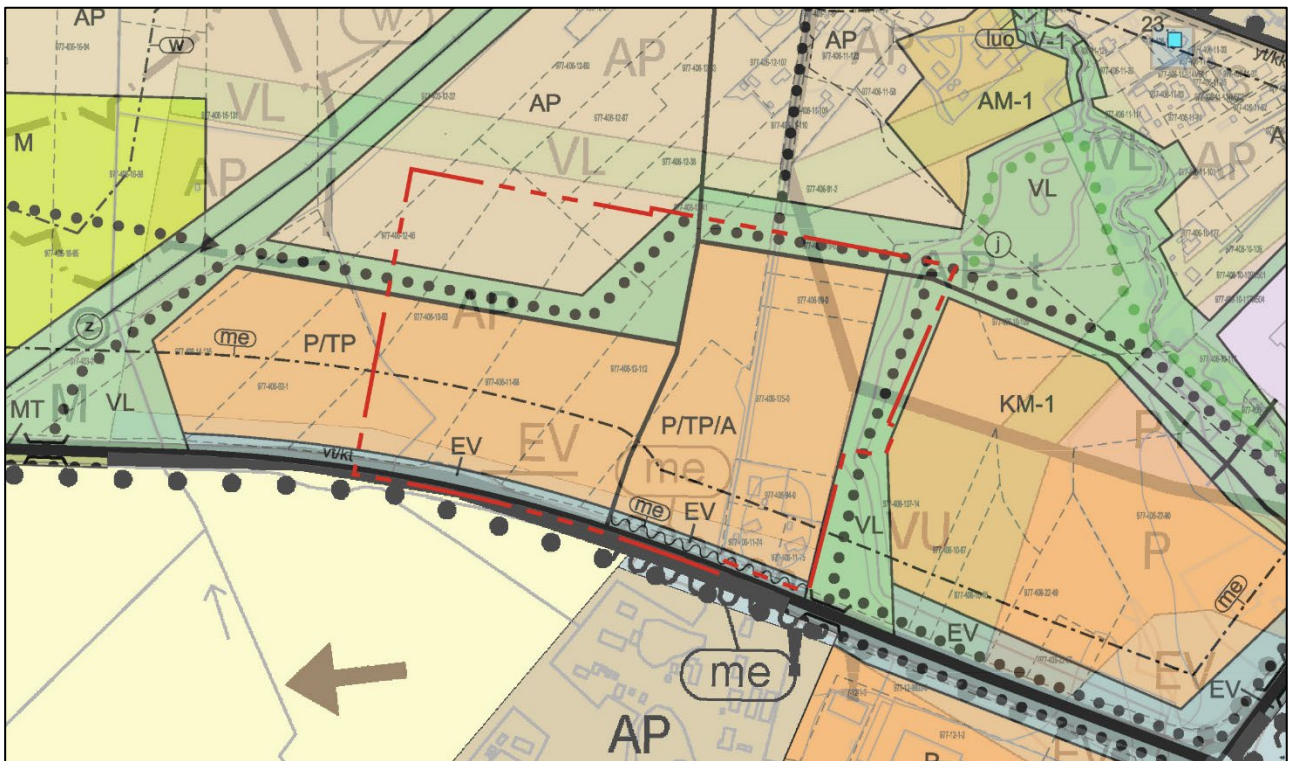
Happamien sulfaattimaiden esiintyminen kaava-alueella on selvittävä ennen rakentamisen aloittamista. Alueelta pois kaivettavat massat on varauduttava käsittelemään siten, etteivät ne läjitettyinä aiheuta ympäristön happamoitumista.

Alueen rakentamisessa ja maamassojen käsittelyssä ja läjityksessä tulee pyrkiä siihen, ettei happamia valumavesiä synny. Mahdollinen hapan valumavesi tulee neutralisoida ennen sen pääsyä vesistöön.

Asemakaavoituksen ja rakennusluvan hakemisen yhteydessä tulee selvittää rakennustoimenpiteiden osalta mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintymät ja tarvittaessa esittää toimenpiteet haittojen ehkäisystä.

Alueen rakentamiskorkeus

Alueen alimmat rakentamiskorkeudet tulee selvittää tarkemman suunnittelun yhteydessä.

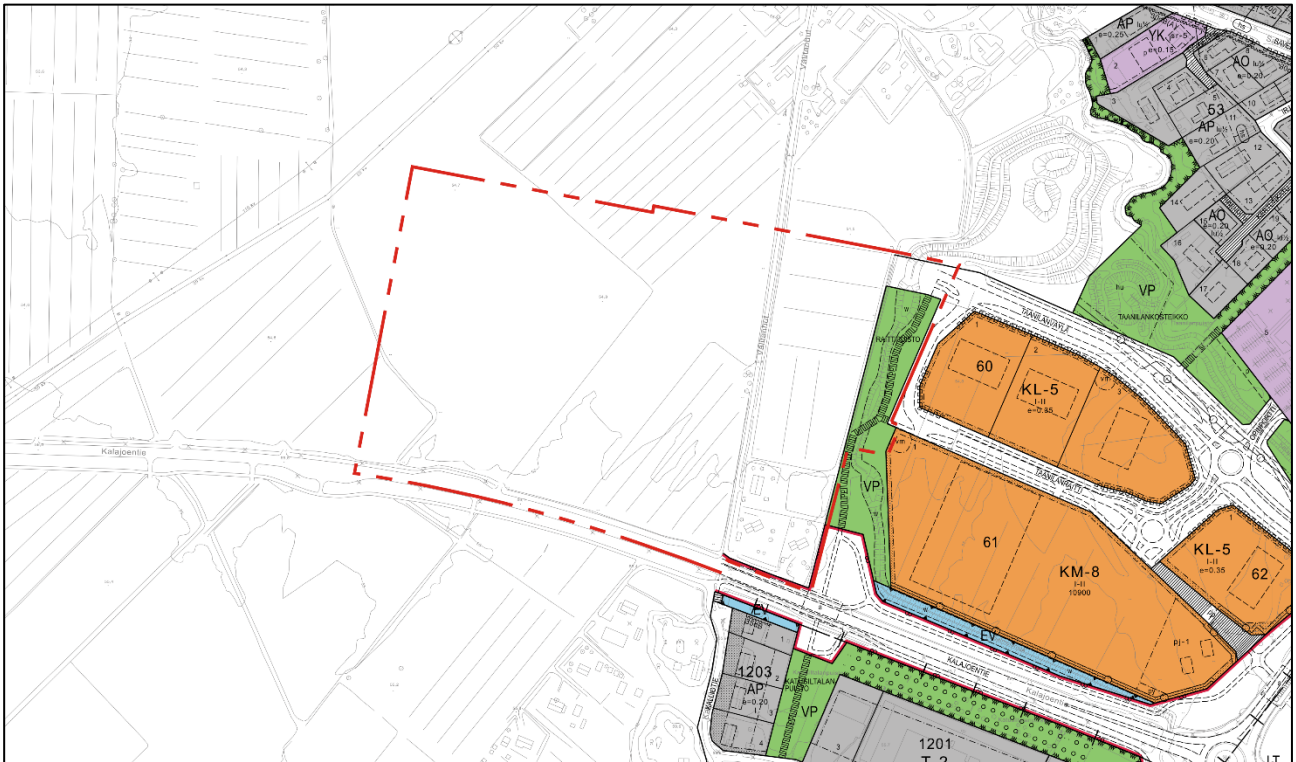
Kuva 2. Ote osayleiskaavasta.

Asemakaava

Suunnittelualue muodostuu pääosin asemakaavattomasta alueesta. Alueen itäosiin on hyväksytty asemakaava vuonna 2024 (kvalt 9.9.2024 § 45). Alueelle on osoitettu seuraavat pääkäyttötarkoitukset:

- puistoalue (VP)
- katualue

Puistoalueelle on osoitettu merkintä ohjeellisesta veden johtamista varten varatusta alueen osasta (w). Lisäksi puistoalueelle on osoitettu merkintä ohjeellisesta jalankululle ja polkupyöräilylle varatusta alueen osasta.

Kuva 3. Ote keskustan ajantasa-asemakaavasta.

Suunnitelmat ja selvitykset

- Arkeologinen inventointi, K.H. Renlundin museo & Hans-Peter Schulz, 30.11.2008
- Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 -päivitysinventointi, 18.11.2016
- Kaupallinen selvitys, Ramboll, 30.5.2024
- Luontoselvitys 2024, Männistö, Taanila, Ramboll Finland Oy, 20.12.2024
- Maaperätutkimukset Taanilan alueella
- Liikenteellinen tarkastelu ja liikennemäärien laskenta
- Liikennemeluselvitys
- Museoviraston muinaisjäännösrekisteri xx.xx.202x
- Geologian tutkimuskeskus, Maankamara-karttapalvelu xx.xx.202x
- Suomen Lajitietokeskus - Laji.fi - viranomaisportaali xx.xx.202x

Laadittavat sopimukset

Suunnittelualue on pääosin kaupungin omistuksessa, eikä erillisiä maankäyttösopimuksia tule laadittavaksi.

Miten kaavan vaikutuksia selvitetään ja arvioidaan?

Kaavoitustyön edetessä suunnittelualueesta laaditaan erilaisia selvityksiä, jotka antavat tietoa suunnitelman toteuttamisen vaikutuksista. Alueidenkäyttölain mukainen vaikutusten arviointi (AKL § 9) on keskeinen osa kaavaprosessia.

Vaikutusten arvioinnin tekee kaavan laatija yhteistyössä eri asiantuntijoiden ja viranomaisten kanssa. Tarkoituksena on selvittää kaavan toteuttamisen aiheuttamia vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, kaupunkikuvaan, liikenteeseen, teknisen huollon järjestämiseen, yhdyskuntatalouteen ja ihmisten elinolosuhteisiin (sosiaaliset vaikutukset).

Vaikutusten selvittäminen perustuu suunnittelualueelta käytössä oleviin perustietoihin, laadittuihin selvityksiin, maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin sekä viranomaisten lausuntoihin ja osallisten jättämiin mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Laaditut arviot eri vaikutuksista liitetään asemakaavaselostukseen. Vaikutusten arvioinnilla saadaan tietoa suunnittelun aikana eri suunnitteluvaihtoehtojen vaikutuksista, jolloin lopullisen suunnitteluratkaisun valinta helpottuu ja suunnitelman laatu paranee.

Miten kaavoitusprosessiin voi osallistua?

Kaavasuunnitelmien nähtäville asettamisesta, yleisötilaisuuksista, mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen, sekä oikeudesta muistutuksen tekemiseen kuulutetaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla, lehti-ilmoituksella Kalajokilaakso-lehdessä ja kaupungin verkkosivuilla.

Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen ja muiden keskeisten viranomaisten sekä kunnan kesken järjestetään kaavoituksen alkuvaiheessa viranomaisneuvottelu (AKL § 66, MRA § 18), jossa käsitellään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja kaavoituksen yleisiä tavoitteita. Seuraavat viranomaisneuvottelut järjestetään tarvittaessa luonnos- ja ehdotusvaiheessa.

Kaavaprosessin eri vaiheissa ollaan yhteydessä alueen maanomistajiin erillisellä kirjeellä em. julkisen tiedottamisen lisäksi. Maanomistajat ja muut osalliset voivat myös olla aktiivisia ja ottaa yhteyttä kaavan laatijaan tai kaupungin yhteyshenkilöihin.

Asemakaavoituksen etenemistä on mahdollista seurata Ylivieskan kaupungin verkkosivuilla, jossa kaava-asiakirjoihin voi tutustua koko asemakaavaprosessin ajan:

<https://www.ylivieska.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-kaupunkisuunnittelu/laadinnassa-olevat-kaavat/>

Ketkä ovat osallisia kaavoitusprosessissa?

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta.

Ylivieskan kaavoituksen viranomaisohjauksesta vastaa Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen alueidenkäyttöyksikkö.

Tässä kaavahankkeessa osallisia ovat mm.

- Alueen ja lähiympäristön maanomistajat, asukkaat, yrittäjät ja yhdistykset
- Kunnan toimielimet ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
- Deski / Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj / Coverage and Availability Services
- Herrfors Nät-Verkko Oy Ab / Verkkopalvelu
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Oy Herrfors Ab / Lämpöosasto
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Oulun museo- ja tiedekeskus
- Vesikolmio Oy
- Ylivieskan Vesiosuuskunta
- Ylivieskan kaupunki / Ympäristöterveydenhuolto
- Ylivieskan kaupunki / Hyvinvointilautakunta
- Ylivieskan kaupunki / Sivistyslautakunta
- Ylivieskan kaupunki / Rakennus- ja ympäristölautakunta

Miten kaavoitusprosessi etenee?

Kaavan vireilletulo ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma

(AKL § 63)

2/2026

Asemakaavan laajennus on tullut vireille kaupungin aloitteesta (TekLa xx.xx.202x § x)

Kaavan laatimistyö on käynnistetty lähtötietojen selvittämisellä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella, joka pidetään nähtävillä 14 vuorokauden ajan. Tänä aikana osallisten on mahdollista esittää suunnitelmasta mielipiteitä.

Kaavaluonnos (AKL § 62, MRA § 30)

3–4/2026

Kaavan luonnosaineisto pidetään nähtävillä 14 vuorokauden ajan, jolloin osallisten on mahdollista ottaa kantaa suunnitelmiin ja esittää niihin muutoksia. Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot kaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Kirjalliset ja suulliset huomautukset asemakaavaluonnoksesta tulee toimittaa kaupungille nähtävilläolon aikana.

Kaavaehdotus (AKL § 65, MRA § 27)

5–6/2026

Saadun palautteen pohjalta kaavaluonnoksesta laaditaan asemakaavaehdotus, joka asetetaan julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi.

Muistutukset tulee toimittaa tuona aikana kirjallisena Ylivieskan kaupungille. Muistutuksen jättäneille toimitetaan vastine, mikäli he ovat jättäneet yhteystietonsa. Vastineet toimitetaan kunnan toimielimen käsittelyn jälkeen.

Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot kaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Mikäli oleellisia muutoksia asemakaavaehdotukseen ei tule, se saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaavan hyväksyminen (AKL § 52, § 37 (yk) ja § 67)

8–9/2026

Asemakaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan eri viranomaistahoille ja kaikille muistutuksen tehneille (MRA § 94). Hyväksymispäätöksestä voi valittaa 30 vuorokauden kuluessa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen (AKL § 191).

Kaavan voimaantulo (MRA § 93)

9–10/2026

Kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi, mikäli kaavan hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu, tai valitukset on hylätty.

Yhteystiedot

vt. kaupunkisuunnittelupäällikkö
kaavasuunnittelija

Esa Taka-Eilola
Antto Lehto

p. 044 4294 370
p. 044 4294 233

etunimi.sukunimi@ylivieska.fi